

Dabas aizsardzības
pārvalde

Dabas aizsardzības pārvaldes

PUBLISKAIS GADA PĀRSKATS
par 2018. gadu

Siguldā
2019

SATURS

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	2
1. PAMATINFORMĀCIJA	3
1.1. Dabas aizsardzības pārvaldes juridiskais statuss un struktūra.....	3
1.2. Politikas jomas, nozares, apakšnozares vai funkcijas, par kurām Dabas aizsardzības pārvalde ir atbildīga	3
1.3. Dabas aizsardzības pārvaldes darbības virzieni un mērķi	5
1.4. Dabas aizsardzības pārvaldes 2018. gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi)	6
2. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI.....	8
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	8
2.2. Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	9
2.3. 2018. gadā īstenotās jaunās politikas iniciatīvas	24
2.4. Dabas aizsardzības pārvaldes īstenoto projektu rezultāti	25
2.5. Dabas aizsardzības pārvaldes veiktie un pasūtītie pētījumi 2018. gadā	30
3. PERSONĀLS	35
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	35
4.1. Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai.....	35
4.2. Dabas tūrisma sekmēšana	37
4.3. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti.....	38
4.4. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	38
5. 2019. GADA GALVENIE UZDEVUMI UN PASĀKUMI	39

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

CITES – 1973. gada Vašingtonas konvencija par tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām

EK – Eiropas Komisija

ES – Eiropas Savienība

Natura 2000 teritorija – Eiropas nozīmes aizsargājama dabas teritorija (*Natura 2000*)

OECD – Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Dabas aizsardzības pārvaldes juridiskais statuss un struktūra

Dabas aizsardzības pārvalde ir vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas darbojas Valsts pārvaldes iekārtas likuma ietvaros, **nodrošinot demokrātisku, tiesisku, efektīvu, atklātu un sabiedrībai pieejamu valsts pārvaldi un ievērojot noteiktos valsts pārvaldes principus.**

Dabas aizsardzības pārvalde ir **galvenais dabas aizsardzības nozares kompetences centrs, kas īsteno dabas aizsardzības politiku Latvijā** un darbojas, pamatojoties uz Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumiem Nr. 507 „Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” un citos normatīvos aktos Dabas aizsardzības pārvaldei noteikto pilnvarojumu un uzdevumiem.

Dabas aizsardzības pārvaldes **struktūru** veido:

centrālās struktūrvienības:

- Dabas aizsardzības departaments (ietver Monitoringa un plānojuma nodaļu, Dabas datu nodaļu un Savvaļas sugu aizsardzības nodaļu);
- Stratēģiskās vadības un koordinācijas departaments;
- Komunikācijas un dabas izglītības nodaļa;
- Īpašumu pārvaldības nodaļa;
- Finanšu un projektu pārvaldības nodaļa;
- Personāla un lietvedības nodaļa;

teritoriālās struktūrvienības:

- Vidzemes reģionālā administrācija;
- Latgales reģionālā administrācija;
- Kurzemes reģionālā administrācija;
- Pierīgas reģionālā administrācija.

Dabas aizsardzības pārvaldei nav padotībā esošu iestāžu.

1.2. Politikas jomas, nozares, apakšnozares vai funkcijas, par kurām Dabas aizsardzības pārvalde ir atbildīga

Dabas aizsardzības pārvalde **īsteno valsts dabas aizsardzības politiku īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un īpaši aizsargājamo sugu un biotopu saglabāšanā.**

Dabas aizsardzības pārvaldei ir šādas **funkcijas:**

- Saeimas un Ministru kabineta izveidoto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldīšana;
- valsts dabas aizsardzības politikas īstenošana, tai skaitā sugu un biotopu aizsardzības jomā;
- uzraudzības institūcijas funkcijas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām;

- kompetentās iestādes funkcijas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tirdzniecību ar izstrādājumiem no roņveidīgajiem;
- kompensāciju izmaksu administrēšana par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, kā arī zaudējumu atlīdzības izmaksu administrēšana par īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem.

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, Dabas aizsardzības pārvalde veic šādus **uzdevumus**:

- organizē un uzrauga dabas aizsardzības plānu izstrādi un atjaunošanu īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, kā arī veicina un koordinē minēto plānu ieviešanu;
- sniedz priekšlikumus par jaunu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izveidošanu, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas kategorijas vai īpaši aizsargājamās dabas teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumu maiņu, kā arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijas iekļaušanu starptautiskajos aizsargājamo teritoriju tīklos;
- sniedz atzinumu par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas statusa likvidēšanas pamatotību;
- organizē un uzrauga īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādi un atjaunošanu, kā arī veicina minēto plānu ieviešanu;
- organizē īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu, kā arī īpaši aizsargājamo biotopu optimālus uzturēšanas un atjaunošanas, kā arī aizsardzības pasākumus;
- sagatavo informāciju sabiedrībai un EK par *Natura 2000* teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, kā arī par īpaši aizsargājamo sugu indivīdu iegūšanu;
- plāno un organizē nepieciešamos dabas aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumus īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos;
- īsteno projektus dabas aizsardzības jomā;
- kontrolē īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, sugu un biotopu, kā arī mikroliegumu aizsardzību regulējošo normatīvo aktu ievērošanu;
- kontrolē tirdzniecību ar apdraudētajiem savvaļas dzīvniekiem un augu sugu īpatņiem;
- saskaņā ar dabas aizsardzību regulējošajiem normatīvajiem aktiem izsniedz un anulē atļaujas, kā arī aptur to darbību, sniedz atzinumus un saskaņojumus dabas aizsardzības jomā;
- nodrošina informatīvo zīmju izvietojumu dabā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju ārējo robežu apzīmēšanai;
- koordinē un veic īpaši aizsargājamās dabas teritorijās zinātniskos pētījumus un monitoringu dabaszinātņu jomā, apkopo un glabā zinātnisko pētījumu rezultātus un monitoringa datus, uzkrāj un apkopo informāciju par veiktajiem, notiekošajiem un nepieciešamajiem dabas aizsardzības pasākumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos;
- izglīto sabiedrību dabas aizsardzības jautājumos;
- sniedz teritoriju plānojumu izstrādei nepieciešamo informāciju par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem un to aizsardzības režīmu, kā arī, ja pašvaldība atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, sniedz nosacījumus teritoriju plānojumu izstrādei un atzinumus par teritoriju plānojumiem;

- saskaņā ar normatīvajiem aktiem un dabas aizsardzības plāniem apsaimnieko vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valdījumā esošos valsts nekustamos īpašumus, kuri nodoti Dabas aizsardzības pārvaldes turējumā;
- veicina sabiedrības (tajā skaitā zemes īpašnieku) iesaistīšanu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un mikroliegumu apsaimniekošanā un sugu un biotopu aizsardzībā;
- sagatavo, uztur un sniedz ģeotelpisko informāciju par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem, tajā skaitā īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem;
- uztur īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un mikroliegumu, kā arī īpaši aizsargājamo sugu, to dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu valsts reģistru;
- Eiropas Vides aģentūrai sniedz datus par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, aizsargājamām sugām, to dzīvotnēm un biotopiem;
- nodrošina bioloģiskās daudzveidības informācijas apmaiņas sistēmas „Informācijas un sadarbības tīkls” darbību un datu apmaiņu, kā arī veic atbildīgās institūcijas funkcijas;
- nosaka to īpaši aizsargājamās dabas teritorijās esošu īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu sarakstu, kuru dzīvotņu vai atrašanās vietu atklāšana var kaitēt vides aizsardzībai;
- ierosina ierobežot, apturēt vai aizliegt sugu un biotopu izmantošanu, ja tā var apdraudēt sugu populāciju un biotopu eksistenci;
- sertificē sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertus, veic ekspertu profesionālās darbības uzraudzību un izvērtē ekspertu profesionālo darbību, izveido un uztur ekspertu reģistru, kā arī izvērtē citus ar sertificēšanu saistītus jautājumus;
- izveido un uztur sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sniegto atzinumu datubāzi;
- veic citus vides un meža apsaimniekošanas normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

1.3. Dabas aizsardzības pārvaldes darbības virzieni un mērķi

Dabas aizsardzības pārvaldes **darbības mērķi:**

- 1) nodrošināt vienotu dabas aizsardzības politikas īstenošanu visā Latvijā;
- 2) īstenot efektīvu dabas vērtību pārvaldību, veicinot cilvēku un dabas harmonisku līdzāspastāvēšanu;
- 3) veicināt sabiedrības izpratni par dabas vērtībām un ikviena lomu to saglabāšanā un uzlabošanā.

Dabas aizsardzības pārvaldes galvenie **darbības virzieni:**

- īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un apsaimniekošanas nodrošināšana;
- labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšana, aizsardzības un atjaunošanas pasākumu ieviešana īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem;
- īpaši aizsargājamo sugu un biotopu stāvokļa novērtēšana un monitorings;
- dabas datu pārvaldības sistēmas „Ozols” uzturēšana un pilnveidošana;
- sabiedrības izpratnes par dabas vērtību nozīmi palielināšana, sabiedrības izglītošana un informēšana dabas aizsardzības jautājumos;
- ilgtspējīga tūrisma pasākumu veicināšana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās;
- dabas aizsardzības normatīvo aktu ievērošanas uzraudzība un kontrole;

- CITES konvencijas ieviešana un īpaši aizsargājamo un nemedījamo sugu indivīdu ieguves uzraudzība;
- sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšana un profesionālās darbības uzraudzība;
- kompensāciju izmaksu administrēšana;
- mikroliegumu noteikšana;
- Dabas aizsardzības pārvaldes valdījumā esošo valsts nekustamo īpašumu pārvaldība un apsaimniekošana;
- Līgatnes dabas taku apsaimniekošana;
- projektu īstenošana Dabas aizsardzības pārvaldes pamatdarbības jomā.

1.4. Dabas aizsardzības pārvaldes 2018. gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi)

2018. gadā īstenojamie uzdevumi un prioritārie pasākumi noteikti iestādes gada darba plānā.

Izvirzītas šādas **2018. gada prioritātes**:

- turpināt īstenot ES Kohēzijas fonda projektu “Dabas skaitīšana” un ES nozīmes aizsargājamo biotopu inventarizācijas procesu visā valstī, kā arī dabas aizsardzības plānu izstrādes uzraudzību. Projekta ietvaros notiek zemes īpašnieku informēšana par ES nozīmes aizsargājamo biotopu plānoto apsekošanu un rezultātiem, attiecīgi prioritāri ir nodrošināt efektīvu komunikāciju ar zemes īpašniekiem;
- pilnveidot ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības sistēmu, ekspertu darba kvalitātes uzlabošanai;
- nodrošināt informācijas pieejamību valsts reģistra datiem par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols”, valsts reģistra un ģeotelpiskās informācijas uzturēšanu atbilstoši Telpiskās informācijas infrastruktūras Eiropas Kopienā (INSPIRE) prasībām. Turpināt dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” uzlabošanu un papildināšanu;
- sekmīgi veikt dabas aizsardzības normatīvo aktu ievērošanas kontroles īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos;
- sekmīgi īstenot starptautiskās tirdzniecības ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām uzraudzības un kontrolējošās iestādes funkcijas;
- veikt izpēti un izvērtējumu, pamatojuma sagatavošanai īpaši aizsargājamo dabas teritoriju robežu, funkcionālā zonējuma un aizsardzības un izmantošanas noteikumu pārskatīšanai;
- informēt zemes īpašniekus par priekšlikumiem ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko dabas pieminekļu robežu precizēšanai un jaunu dabas pieminekļu noteikšanai;
- veicināt dabas izglītības centru darbību un palielināt sabiedrības izpratni par dabas vērtību nozīmi, sabiedrisko attiecību jomā pārejot uz mērķtiecīgu un proaktīvu komunikāciju;
- izstrādāt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valdījumā esošo valsts nekustamo īpašumu, kuri nodoti Dabas aizsardzības pārvaldes pārvaldībā, apsaimniekošanas plānu 2019. gadam.

2. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

1. tabula.

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2017. gadā (faktiskā izpilde)	2018. gadā (euro)	
			apstiprināts likumā*	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	7999408	8870069	8600083
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	7107154	8151356	8151356
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	313303	337476	265172
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	540576	196331	142839
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
1.5.	transferti	38375	144940	82610
2.	Izdevumi (kopā)	8256275	9495880	9107132
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	7662183	8425034	8082828
2.1.1.	kārtējie izdevumi	6863053	7762842	7524631
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	627206	399696	368473
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	171924	262496	189724
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	594092	1070846	1024303
2.3.	kapitālo izdevumu transferti	0	0	0

* 2018. gada precizētais plāns atbilstoši Finanšu ministrijas rīkojumiem: 199, 301, 323, 400,424, 413, 410, 391, 474

2018. gadā Dabas aizsardzības pārvalde īstenoja šādas budžeta programmas un apakšprogrammas:

- 1) 24.00.00 Dabas aizsardzība
 - 24.08.00 Nacionālo parku darbības nodrošināšana
- 2) 21.13.00 Nozares vides projekti
- 3) 69.00.00 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana
- 4) 70.00.00 Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana
 - 70.06.00 LIFE programmas projekti

Dabas aizsardzības pārvalde 2018. gadā nav izmantojusi valsts aizdevumu projektu īstenošanai.

2.2. Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji

2018. gadā plānotās galvenās aktivitātes, salīdzinot ar pārskata perioda plānu, ir izpildītas un sasniegušas plānotos mērķus. OECD atzīst, ka Latvijā ir izveidota efektīva sistēma dabas saglabāšanai, bet "...pastāvīgi trūkst gan cilvēkresursu gan finanšu līdzekļu..." (citāts no ziņojuma). Ņemot vērā ierobežoto finansējuma apjomu dabas aizsardzībai, valsts budžeta līdzekļus Dabas aizsardzības pārvalde iegulda ar visaugstāko efektivitāti un mērķorientēti. Ieguldījumi uz 1 ha īpaši aizsargājamās dabas teritorijās gadā vidēji Eiropā ir 2,5 reizes augstāki, nekā Latvijā. Tai pašā laikā Dabas aizsardzības pārvalde nodrošina efektīvu un kvalitatīvu ES un nacionālā regulējuma ieviešanu un noteikto mērķu sasniegšanu.

Darbības rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un efektivitātes izvērtējums sniegts 2. tabulā.

2. tabula. Dabas aizsardzības pārvaldes darbības rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un efektivitātes izvērtējums

Darbības rezultāts	Rādītāja nosaukums	Plānotā vērtība	Izpilde / novērtējums	Izpildes / novērtējuma novirze no plānotās vērtības, %	Iemesli / faktori, kas ir noteikuši izpildi/neizpildi	Izdarītais, lai sasniegtu plānoto vērtību	Priekšlikumi rādītāja neizpildes novēršanai	Ārējie faktori, kas radījuši ietekmi uz rādītāja izpildi / novērtējumu
Nodrošināts labvēlīgs aizsardzības statuss vismaz 60% Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamo sugu un biotopu	Organizēta un uzraudzīta sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrāde, skaits gadā	6	8	33,3	Atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 2.jūnija noteikumu Nr.507 „Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” 3.4.apakšpunktam Dabas aizsardzības pārvalde organizē un uzrauga sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādi un atjaunošanu. Dabas aizsardzības pārvaldei ir jāuzrauga visu sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrāde. 2018.gadā ir palielinājies sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādes apjoms.			Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekta “Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā” (jeb "Dabas skaitīšana") īstenošanas ietvaros uzsākta 5 sugu aizsardzības plānu izstrāde, attiecīgi palielinot rādītāja izpildes apjomu.

Nodrošināts labvēlīgs aizsardzības statuss vismaz 60% Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamo sugu un biotopu	Veiktas vides inspektoru pārbaudes īpaši aizsargājamo sugu, īpaši aizsargājamo biotopu un mikroliegumu aizsardzības režīma nodrošināšana, skaits gadā	380	348	-8,4				
Nodrošināts labvēlīgs aizsardzības statuss vismaz 60% Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamo sugu un biotopu	Apsaimniekoti pļavu, meža un purvu biotopi, ha gadā	15 166	15 193,9	0,2				
Nodrošināts labvēlīgs aizsardzības statuss vismaz 60% Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamo sugu un biotopu	Apsaimniekoti tekošu saldūdeņu biotopi, km gadā	5	9,7	94,0	Dabas aizsardzības pārvaldes iniciatīvas "Daru labu dabai" ietvaros aktīvi iesaistīta sabiedrība sugu un biotopu saglabāšanas pasākumu īstenošanā. Pateicoties brīvprātīgo darbam, veikta arī tekošu saldūdeņu biotopu uzturēšana un atjaunošana (ūdensteču attīrīšana, bebru aizsprostu likvidēšana), kā rezultātā apsaimniekoto tekošo saldūdeņu biotopu apjoms 2018.gadā ir palielinājies.			
Īstenota īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu stāvokļa novērtēšana un informācijas sagatavošana sabiedrībai un	Sagatavoti ziņojumi Eiropas Komisijai, skaits gadā	2	2	0,0				

Eiropas Komisijai par Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (<i>Natura 2000</i>), īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu stāvokli un īpaši aizsargājamo sugu individu iegūšanu								
Īstenota īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu stāvokļa novērtēšana un informācijas sagatavošana sabiedrībai un Eiropas Komisijai par Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (<i>Natura 2000</i>), īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu stāvokli un īpaši aizsargājamo sugu individu iegūšanu	Ieviesta <i>Natura 2000</i> vietu monitoringa programma (atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai “Bioloģiskā daudzveidība”), apakšprogrammu skaits gadā	5	6	20,0	Atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldei pieejamajiem finanšu resursiem, tika organizēti publiskie iepirkumi 5 monitoringa apakšprogrammu ieviešanai. Tika izvērtēts, ka atsevišķas monitoringa apakšprogrammas var īstenot pati Dabas aizsardzības pārvalde, kā rezultātā bija iespējams ieviest 1 papildu monitoringa apakšprogrammu pie plānotajām 5 apakšprogrammām.			

Īstenota īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu stāvokļa novērtēšana un informācijas sagatavošana sabiedrībai un Eiropas Komisijai par Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (Natura 2000), īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu stāvokli un īpaši aizsargājamo sugu indivīdu iegūšanu	Ieviesta fona monitoringa programma (atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai "Bioloģiskā daudzveidība"), apakšprogrammu skaits gadā	11	11	0,0			
Nodrošināta starptautiskā līguma „Par 1973. gada Vašingtonas konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām”, Padomes Regulas (EK) Nr. 338/97 „Par savvaļas dzīvnieku un augu sugu aizsardzību, regulējot tirdzniecību ar tām” un Komisijas Regulas (EK) Nr. 865/2006 ieviešana un izpilde	Izsniegta atļaujas nemedījamo dzīvnieku iegūšanai un atļaujas starptautiskajai tirdzniecībai ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām, skaits gadā	300	419	39,7	Atbilstoši nemedījamo dzīvnieku iegūšanas un starptautiskās tirdzniecības ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām regulējošiem normatīvajiem aktiem pēc personas pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvalde izsniedz atļaujas nemedījamo dzīvnieku iegūšanai un atļaujas starptautiskajai tirdzniecībai ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām, līdz ar to izsniegto atļauju skaits ir atkarīgs no saņemto pieprasījumu skaita, kas 2018.gadā ir palielinājies.		Turpinoties ekonomiskas straujajai izaugsmei, pieaug iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes un tirgū vairāk tiek pieprasītas ekskluzīvas preces, kas veicina saņemto pieprasījumu skaita palielināšanos atļauju saņemšanai nemedījamo dzīvnieku iegūšanai un starptautiskajai tirdzniecībai ar apdraudētajām augu un dzīvnieku sugām.

Nodrošināta starptautiskā līguma „Par 1973. gada Vašingtonas konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām”, Padomes Regulas (EK) Nr. 338/97 „Par savvaļas dzīvnieku un augu sugu aizsardzību, regulējot tirdzniecību ar tām” un Komisijas Regulas (EK) Nr. 865/2006 ieviešana un izpilde	Veikta riska analīze, priekšizpēte un, pamatojoties uz to, vides inspektoru pārbaudes starptautiskās tirdzniecības apdraudēto un nemedijamo sugu aizsardzības nodrošināšanai un izmantošanas kontrolei, skaits gadā	16	24	50,0				Turpinoties ekonomiskās straujajai izaugsmei, pieaug iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes un tūrisms, vienlaikus palielinoties riskam pārkāpt starptautiskās tirdzniecības apdraudēto un nemedijamo sugu aizsardzību regulējošos normatīvos aktus. Līdz ar to, pamatojoties uz riska analīzi un priekšizpēti, ir bijis nepieciešams veikt vairāk vides inspektoru pārbaudes, nekā sākotnēji plānots.
Nodrošināta informācijas pieejamība valsts reģistra datiem par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”, valsts reģistra un ģeotelpiskās	Aktualizētas un integrētas dabas datu kopas, skaits gadā	4	4	0,0				

informācijas uzturēšana atbilstoši Telpiskās informācijas infrastruktūras Eiropas Kopienā (INSPIRE) prasībām							
Nodrošināta informācijas pieejamība valsts reģistra datiem par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols", valsts reģistra un ģeotelpiskās informācijas uzturēšana atbilstoši Telpiskās informācijas infrastruktūras Eiropas Kopienā (INSPIRE) prasībām	Izsniegtas licences ģeotelpisko datu kopu izmantošanai, skaits gadā	20	106	430,0	Atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 30.augusta noteikumiem Nr.673 "Ģeotelpisko datu kopas izmantošanas noteikumu obligātais saturs un izmantošanas atļaujas saņemšanas kārtība" pēc personas pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvalde izsniedz licences ģeotelpisko datu kopu izmantošanai, līdz ar to izsniegto licenču skaits ir atkarīgs no saņemto pieprasījumu skaita, kas 2018.gadā ir palielinājies.		Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, mikroliegumu, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un biotopu ģeotelpiskie dati tiek izmantoti tautsaimniecības plānošanā, lai pēc iespējas mazinātu plānoto darbību ietekmi uz dabas vērtībām, kā arī tie tiek izmantoti zinātnē un pētniecībā. Turpinoties ekonomiskās straujajai izaugsmei, pieaug iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes, kas veicina ģeotelpisko datu izmantošanas nepieciešamību. Arī Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekta "Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un

								ekosistēmu aizsardzībai Latvijā” (“Dabas skaitīšana”) īstenošanas ietvaros bija nepieciešams izmantot ģeotelpisko datu kopas.
Nodrošināta informācijas pieejamība valsts reģistra datiem par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”, valsts reģistra un ģeotelpiskās informācijas uzturēšana atbilstoši Telpiskās informācijas infrastruktūras Eiropas Kopienā (INSPIRE) prasībām	Sagatavotas un uzturētas datu kopas Telpiskās informācijas infrastruktūrā Eiropas Kopienā (INSPIRE), skaits gadā	9	9	0,0				
Nodrošināta informācijas pieejamība valsts reģistra datiem par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši	Dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” izmantošanas pieprasījumi, skaits gadā	60 000	125 567	109,3	Atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 9.jūnija noteikumu Nr.293 “Dabas datu pārvaldības sistēmas uzturēšanas, datu aktualizācijas un informācijas aprites kārtība” 2.punktam Dabas aizsardzības pārvalde ir minētās sistēmas turētājs un pārzinis, kas nodrošina šīs sistēmas darbību.			Dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" informācija par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm un

aizsargājamiem biotopiem dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols", valsts reģistra un ģeotelpiskās informācijas uzturēšana atbilstoši Telpiskās informācijas infrastruktūras Eiropas Kopienā (INSPIRE) prasībām					Dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" izmantošanas pieprasījumi ir atkarīgi no personu ieinteresētības, kas 2018.gadā ir palielinājusies.		biotopiem tiek izmantota tautsaimniecības plānošanā, lai pēc iespējas mazinātu plānoto darbību ietekmi uz dabas vērtībām, kā arī šī informācija tiek izmantota zinātnē un pētniecībā. Turpinoties ekonomiskās straujajai izaugsmei, pieaug iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes, kas veicina dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" izmantošanu. Arī Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekta "Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā" ("Dabas skaitīšana") īstenošanas ietvaros bija nepieciešams izmantot dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" ietvertu informāciju.

Nodrošināta kompensāciju izmaksu administrēšana	Izmaksāta kompensācija par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, īpašumu skaits gadā	30	21	-30,0	Atbilstoši kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos regulējošiem normatīvajiem aktiem pēc personas pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvalde piešķir un izmaksā kompensāciju, līdz ar to izmaksāto kompensāciju skaits ir atkarīgs no saņemto pieteikumu skaita. Turklāt ne visos gadījumos, kad kompensācija tiek pieprasīta, tās tiek izmaksāta, ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus. Tādējādi izmaksāto kompensāciju skaits 2018.gadā ir samazinājies.	Dabas aizsardzības pārvalde ir regulāri piedalījusies semināros un cita veida pasākumos un tikusies ar iedzīvotājiem, lai informētu par kompensācijas saņemšanas iespējām un kārtību.	Jāturpina aktīvāka mērķa grupu informēšana par kompensācijas saņemšanas iespējām.	
Nodrošināta kompensāciju izmaksu administrēšana	Izmaksāta kompensācija par zaudējumiem, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem, skaits gadā	109	36	-67,0	Atbilstoši kompensāciju par zaudējumiem, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem, regulējošiem normatīvajiem aktiem pēc personas pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvalde piešķir un izmaksā kompensāciju, līdz ar to izmaksāto kompensāciju skaits ir atkarīgs no saņemto pieteikumu skaita. Turklāt ne visos gadījumos, kad kompensācija tiek pieprasīta, tās tiek izmaksāta, ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus. Tādējādi izmaksāto kompensāciju skaits 2018.gadā ir samazinājies.	Dabas aizsardzības pārvalde ir regulāri piedalījusies semināros un cita veida pasākumos un tikusies ar iedzīvotājiem, lai informētu par kompensācijas saņemšanas iespējām un kārtību.	Jāturpina aktīvāka mērķa grupu informēšana par kompensācijas saņemšanas iespējām.	Kompensāciju pieteikumu skaits ir atkarīgs no īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarīto postījumu apmēra. 2018.gadā tika nodarīti relatīvi nelieli postījumi augkopības nozarē gan pavasara, gan rudens putnu migrācijas periodā. Pavasara periodā tas skaidrojams ar nelabvēlīgajiem laika apstākļiem un agrīnu augu attīstības stadiju, kad putni postījumus nevar

								nodarīt, laikā, kad vairums putnu veica pavasara migrāciju pāri Latvijas teritorijai. Tā rezultātā postījumi augkopībai bija salīdzinoši nelieli un reģionāli. Rudens periodā tas skaidrojams ar siltajiem laika apstākļiem, kad putnu rudens migrācija notika relatīvi vēlu, kad raža, galvenokārt labība, jau bija novākta, tādējādi nodarot salīdzinoši nelielus postījumus augkopībā.
Nodrošināta 683 īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (4 nacionālo parku, 4 dabas rezervātu, 261 dabas lieguma un 414 citu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju), tai skaitā 333 Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (<i>Natura 2000</i>), aizsardzība	Veiktas vides inspektoru pārbaudes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības režīma nodrošināšanai, skaits gadā	1 620	1 611	-0,6				

Nodrošināta 683 īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (4 nacionālo parku, 4 dabas rezervātu, 261 dabas lieguma un 414 citu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju), tai skaitā 333 Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (<i>Natura 2000</i>), aizsardzība	Organizēta un uzraudzīta īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrāde, skaits gadā	8	22	175,0	Atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 2.jūnija noteikumu Nr.507 „Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” 3.1.apakšpunktam Dabas aizsardzības pārvalde organizē un uzrauga dabas aizsardzības plānu izstrādi un atjaunošanu īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Dabas aizsardzības pārvaldei ir jāuzrauga visu dabas aizsardzības plānu izstrāde. 2018.gadā ir palielinājies dabas aizsardzības plānu izstrādes apjoms.			Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekta “Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā” (jeb "Dabas skaitīšana") īstenošanas ietvaros uzsākta 17 dabas aizsardzības plānu izstrāde, attiecīgi palielinot rādītāja izpildes apjomu.
Nodrošināta 683 īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (4 nacionālo parku, 4 dabas rezervātu, 261 dabas lieguma un 414 citu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju), tai skaitā 333 Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (<i>Natura 2000</i>), aizsardzība	Sniegti atzinumi par ietekmes uz vidi novērtējumiem un ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (<i>Natura 2000</i>) novērtējuma ziņojumiem, skaits gadā	20	17	-15,0				
Nodrošināta 683 īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (4 nacionālo parku, 4 dabas rezervātu, 261 dabas lieguma un 414 citu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju), tai	Izsniegtas atļaujas, saskaņojumi un atzinumi īpaši aizsargājamās dabas teritorijās dabas aizsardzības jomā un	3 200	4 486	40,2	Atbilstoši īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un izmantošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem pēc privātpersonu, pašvaldību un valsts institūciju pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvalde izsniedz atļaujas, saskaņojumus un			Turpinoties ekonomiskās straujajai izaugsmei, pieaug iedzīvotāju saimnieciskās aktivitātes, kas veicina saņemto pieprasījumu skaita

skaitā 333 Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (<i>Natura 2000</i>), aizsardzība	apstiprināti meža apsaimniekošanas plāni īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, skaits gadā				atzinumus, kā arī apstiprina meža apsaimniekošanas plānus. Līdz ar to izsniegto atļauju, saskaņojumu un atzinumu skaits un apstiprināto meža apsaimniekošanas plānu skaits ir atkarīgs no saņemto pieprasījumu skaita, kas 2018.gadā ir palielinājies.			palielināšanos darbību veikšanai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.
Līdzdalība vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādē, sniedzot nepieciešamo informāciju par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, nosacījumus un atzinumus	Izsniegti nosacījumi, atzinumi un informācija vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem, skaits gadā	130	147	13,1				
Nodrošināta tūrisma un dabas izglītības infrastruktūras objektu uzturēšana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un ilgtspējīga tūrisma popularizēšana, uzturot mobilo aplikāciju "Dabas tūrisms"	Uzturēti tūrisma un dabas izglītības infrastruktūras objekti īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, skaits gadā	738	748	1,4				

Nodrošināta tūrisma un dabas izglītības infrastruktūras objektu uzturēšana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un ilgtspējīga tūrisma popularizēšana, uzturot mobilo aplikāciju "Dabas tūrisms"	Mobilās aplikācijas "Dabas tūrisms" izmantošanas leļupielādes, skaits gadā	5 000	5 128	2,6				
Palielināta sabiedrības izpratne par dabas vērtību nozīmi, izglītojot un informējot sabiedrību dabas aizsardzības jautājumos	Noorganizētas dabas izglītības nodarbības, lekcijas, pasākumi un semināri, skaits gadā	1 200	688	-42,7	Būtiski mainītas Dabas aizsardzības pārvaldes dabas izglītības prioritātes, mazinot intensitāti darbā ar pirmskolas izglītības audzēkņiem un skolēniem un palielinot pieaugušo izglītošanu, vienlaikus palielinot dabas izglītības kvalitāti – veikts dabas izglītības centru darbības izvērtējums, izstrādāta Dabas aizsardzības pārvaldes dabas izglītības programma, metodiskais materiāls darbam ar pieaugušo auditoriju, izstrādāta un aprobēta izglītības programma pirmskolas izglītības iestāžu pedagogiem. Tas prasīja būtiskus Dabas aizsardzības pārvaldes šīs jomas speciālistu resursus, tādējādi skaitliski samazinot realizēto nodarbību un pasākumu skaitu.		Nākamajam plānošanas periodam 2019.-2021.gadam mainīts rādītāja izpildes apjoms uz 600 dabas izglītības nodarbībām, lekcijām, pasākumiem un semināriem, kas atbilst šī brīža faktiskajai situācijai. Rādītāja izmaiņas saskaņotas ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju.	Būtiski pieaugusi sabiedrības ieinteresētība, aktivitāte un atsauce dalībai dažādos dabas izglītības pasākumos, kā rezultātā viena pasākuma nodrošināšanai nepieciešams lielāks Dabas aizsardzības pārvaldes materiāli tehnisko resursu ieguldījums un dabas izglītības speciālistu skaits. Līdz ar to esošo resursu ietvaros, lai nesamazinātos pasākumu kvalitāte, ir iespējams nodrošināt mazāku skaitu nodarbību un pasākumu.

Palielināta sabiedrības izpratne par dabas vērtību nozīmi, izglītojot un informējot sabiedrību dabas aizsardzības jautājumos	Dalībnieku skaits dabas izglītības nodarbībās, lekcijās, pasākumos un semināros, skaits gadā	30 000	34 872	16,2	Dabas aizsardzības pārvalde veiksmīgi īstenojusi komunikācijas aktivitāšu plānu, aktīvāk un pamanāmāki popularizējot Dabas aizsardzības pārvaldes rīkotos pasākumus, tādējādi piesaistot tiem vairāk apmeklētāju.			
Nodrošināta sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšana un sertificēto ekspertu darbības uzraudzība	Sertificēti eksperti sugu un biotopu aizsardzības jomā, skaits gadā	35	76	117,1	Atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumiem Nr.267 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtība" pēc personas pieprasījuma Dabas aizsardzības pārvalde piešķir eksperta sertifikātu sugu un biotopu aizsardzības jomā. Līdz ar to sertificēto ekspertu skaits ir atkarīgs no saņemto pieteikumu skaita, kas 2018.gadā ir palielinājies.	Dabas aizsardzības pārvalde veica regulāru un aktīvu komunikāciju ar sertificētajiem ekspertiem, informējot par sertifikāta derīguma termiņa izbeigšanos un iespējām to pagarināt.		Ņemot vērā Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekta "Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā" ("Dabas skaitīšana"), kā arī citu dabas jomas projektu īstenošanu, pieaug pieprasījums pēc sertificētiem ekspertiem sugu un biotopu aizsardzības jomā.
Nodrošināta sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšana un sertificēto ekspertu darbības uzraudzība	Veiktas sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēto ekspertu sniegto atzinumu kvalitātes un atbilstības normatīvo aktu prasībām pārbaudes, % gadā no kopējā atzinumu skaita	10	42,8	328,0	Stājoties spēkā grozījumiem Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumos Nr.267 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtība", kas noteica pienākumu sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificētajiem ekspertiem viena mēneša laikā pēc atzinuma izsniegšanas iesniegt Dabas aizsardzības pārvaldē atzinuma kopiju, no 2017.gada 19.augusta Dabas aizsardzības			Ņemot vērā to, ka sertificēto ekspertu sugu un biotopu aizsardzības jomā atzinumi tiek izmantoti lēmumu pieņemšanā par saimnieciskās darbības atļaušanu, kā arī tirgū ienāk liels skaits jauno ekspertu sugu un biotopu aizsardzības jomā,

					pārvaldei tiek iesniegti visi sertificēto ekspertu izsniegtie atzinumi. Tādējādi Dabas aizsardzības pārvaldei ir pieejams daudz lielāks atzinumu skaits, nekā plānots, un varēja būtiski palielināt pārbaudīto atzinumu skaitu.			Dabas aizsardzības pārvalde izvirzījusi par prioritāti celt minēto ekspertu atzinumu satura kvalitāti - attiecīgi tam tiek veltīti papildus resursi.
Nodrošināta Līgatnes dabas taku apsaimniekošana	Uzturēta Latvijas dabai raksturīgo savvaļas dzīvnieku sugu turēšanas vieta - Līgatnes dabas takas un nodrošinātas dzīvnieku labturības prasības, sugu skaits	19	19	0,0				

2.3. 2018. gadā īstenotās jaunās politikas iniciatīvas

Dabas aizsardzības pārvalde 2018. gadā īstenoja šādas jaunās politikas iniciatīvas:

1) **“Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējo ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu ietvaros izveidoto informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu uzturēšana”**, kuras ietvaros nodrošināta:

- valsts informācijas sistēmas "Ozols" izmantošana - kopējais pieprasījumu skaits - 125 567;
- informatīvās sistēmas – mobilās aplikācijas “Dabas tūrisms” izmantošana - kopējais lejupielādes skaits - 5128.

2) **„Vides monitoringa un zvejas kontrole”**, kuras ietvaros kopā ar jau esošo monitoringa programmas ieviešanai piešķirto finansējumu nodrošināta 2018. gadā paredzēto bioloģiskās daudzveidības monitoringa programmas pasākumu īstenošana:

- turpināta *Natura 2000* vietu monitoringa programmas ieviešana – ieviestas 6 *Natura 2000* vietu monitoringa apakšprogrammas: bezmugurkaulnieku; abinieku un rāpuļu; zivju, nēģu un vēžu; dīķu naktssikspārņu; putnu; lāču. Iegūti un analizēti dabas dati, informācija par sugu grupām, to stāvokli un izmaiņām *Natura 2000* teritorijās;
- turpināta fona monitoringa programmas ieviešana – ieviestas 11 fona monitoringa apakšprogrammas: bezmugurkaulnieku; abinieku un rāpuļu; zivju, nēģu un vēžu; sikspārņu; dienas putnu; plēsīgo putnu; nakts putnu lauksaimniecības zemēs; piekrastē ligzdojošo putnu; ziemojošo ūdensputnu uzskaitē sauszemē; sīko zīdītājdzīvnieku; lāču. Ieviestas 7 speciālā monitoringa apakšprogrammas. Iegūti un analizēti dabas dati, informācija par sugu grupām, to stāvokli un izmaiņām, kas raksturo vides stāvokli valstī.

Balstoties uz monitoringa datiem un to analīzi, iesniegti papildinājumi *Natura 2000* datubāzei un Eiropas Vides aģentūras Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju datubāzei (CDDA), kā arī uzsākta ziņojumu EK par sugu un biotopu aizsardzības stāvokli valstī sagatavošana.

3) **„Dabas kapitāla izmantošana zaļās tautsaimniecības veicināšanai”**, kuras ietvaros nodrošināta 2018. gadā plānoto pasākumu īstenošana:

- dabas taku infrastruktūras uzturēšana 150 km garumā (kopšana, infrastruktūras remontdarbi, pļaušana);
- 2 informācijas centru un 2 informācijas punktu uzturēšana (kopšana, pļaušana);
- 20 skatu torņu un 14 skatu platformu uzturēšana (kopšana, remontdarbi, pļaušana);
- 30 stāvlaukumu, 4 tiltu uzturēšana (kopšana un remontdarbi);
- Līgatnes dabas taku ceļa uzturēšana 5,3 km garumā;
- informācijas centru, informācijas punktu un skatu torņu civiltiesiskās atbildības un īpašumu apdrošināšana;
- tehniskā ekspertīze 2 tiltiem un 1 skatu tornim;
- notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtās veikta filtru maiņa.

4) **„Neatliekamie pasākumi valsts funkciju veikšanas nodrošināšanai”**, kuras ietvaros pārskatīta un atbilstoši normatīvo aktu prasībām sakārtota Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieku atlīdzības sistēma.

2.4. Dabas aizsardzības pārvaldes īstenoto projektu rezultāti

2018. gadā Dabas aizsardzības pārvalde īstenojusi vairākus projektus, kā arī piedalījies vairāku projektu īstenošanā kā partneris.

NACIONĀLIE FONDI

Latvijas vides aizsardzības fonds

2018. gadā Dabas aizsardzības pārvalde īstenojusi 7 Latvijas vides aizsardzības fonda apakšprogrammas “Nozares vides projekti” projektus:

1) **“Atbalsta un izpratnes veicināšana par Dabas skaitīšanu jeb Atbalsts Dabas skaitīšanai”** (1-08/288/2017) – 2. posms:

Lai nodrošinātu informācijas apriti un savlaicīgas konsultācijas par uzsākto dabas skaitīšanu valstī, nodrošināta plaša dabas skaitīšanas 2.posma publicitāte masu medijos (2 mediju pasākumi, 433 publikācijas TV, radio, periodiskajos izdevumos un tīmekļa vietnēs) un sociālajos medijos. Organizēta 21 informatīvā tikšanās pašvaldībās ar pašvaldību darbiniekiem un vietējiem iedzīvotājiem un ieinteresētajām organizācijām, kā arī nodrošināta līdzdalība 17 sabiedrisko apspriežu organizēšanā un īstenošanā par dabas skaitīšanas laikā izstrādājamajiem īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plāniem. Nodrošināta zvanu centra apkalpošana, saņemto zvanu uzskaitē un tēmu analīze saskaņā ar zvanu centra stratēģiju; īstenotas Zvanu centra darbā iesaistīto darbinieku apmācības adekvātai reakcijai stresa situācijās, uzklusot draudus vai pieņemot agresīvu zvanītāju zvanus. Izstrādāti un nodrukāti informatīvie un reprezentācijas materiāli, tajā skaitā infografikas, plakāti, skrejlapas, vizītkartes, reprezentācijas priekšmeti.

2) **“Dendroloģisko stādījumu detalizēta inventarizācija to aizsardzības statusa nodrošināšana jeb Dendroloģiskie stādījumi”** (1-08/60/2017):

Veikta 8 valsts nozīmes aizsargājamo un 2 potenciāli aizsargājamo dendroloģisko stādījumu inventarizācija dabā, lai sagatavotu priekšlikumus aizsargājamo dabas teritoriju robežu precizēšanai un normatīvo aktu grozījumiem atbilstoši mūsdienu prasībām, īstenojot šādus uzdevumus: 1. Veikta valsts nozīmes dabas pieminekļu – dendroloģisko stādījumu inventarizācija dabā – izvērtēta stādījumos esošo koku vispārējo stāvokli, sastopamās dabas vērtības, dendroloģisko stādījumu saglabāšanas iespēju ilgtermiņā, apkopojot izpētes rezultātus un pieejamo vēsturisko informāciju pārskata veidā par katru dendroloģisko stādījumu, un sagatavot priekšlikumus robežu izmaiņām dabas pieminekļa statusa saglabāšanas nodrošināšanai; 2. Veikta dendroloģisko stādījumu – potenciāli aizsargājamo dabas pieminekļu inventarizācija dabā - izvērtētas stādījumos esošo koku vispārējais stāvoklis, sastopamās dabas vērtības, dendroloģisko stādījumu saglabāšanas iespējas ilgtermiņā, apkopojot izpētes rezultātus un pieejamo vēsturisko informāciju pārskata veidā par katru dendroloģisko stādījumu, un sagatavoti priekšlikumi dendroloģisko stādījumu iekļaušanai vai neiekļaušanai valsts nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklā; 3. Sagatavoti priekšlikumi grozījumu veikšanai Ministru kabineta 2001. gada 20. marta noteikumos Nr.131 “Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskiem stādījumiem”.

3) **“Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieku kvalifikācijas celšana”** (1-08/ 19 / 2018):

Apmācīti 20 Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki, kas ikdienā strādā ar ģeogrāfiskās informācijas sistēmu un sagatavo datus, reģistrēšanai dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols", kā arī apmācīti dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" 4 administratori un 3 galvenie administratori, kā rezultātā apgūtas padziļinātas zināšanas par ArcGIS programmatūru, tās instalēšanu un uzstādīšanu.

Noorganizēts seminārs "Administratīvais process iestādēs", kur kopā tika apmācīti 60 Dabas aizsardzības pārvaldes un Valsts vides dienesta darbinieki. Lai veicinātu iekšēju Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieku pieredzes apmaiņu, tika noorganizētas 7 ar dabas vērtību apzināšanu saistītas apmācības 90 Dabas aizsardzības pārvaldes darbiniekiem, kuras vadīja paši Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki.

4) “Dabas aizsardzības pārvaldes kapacitātes celšana, lai veiktu Zemkopības ministrijas deleģēto funkciju nodrošināšanu bioloģiski vērtīgo zālāju aizsardzības un apsaimniekošanas jomā” (1-08/25/2018):

Zemkopības ministrijas deleģētās funkcijas veikšanai - nepieciešamo dabas datu apkopošanai par bioloģiski vērtīgajiem zālājiem, datu slāņa sagatavošanai un informācijas iesniegšanai Lauku atbalsta dienestam nodrošināta atlīdzība 2 darbiniekiem 5 mēnešus, piemaksas pie darba samaksas 3 darbiniekiem par atbalsta sniegšanu, iegādāta atbilstoša datortehnika, programmatūra un profesionālās GNSS iekārtas, kā arī iegādāts tehniskais nodrošinājums 2 darbiniekiem, kas nodrošinās ES Regulas Nr.1143/2014 “Par invazīvo svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību” ieviešanu Latvijā.

5) “Militārā mantojuma sanācijas pasākums dabas parkā “Pape”” (1-08/300/2018):

Kopš 2.pasaules kara dabas parka "Pape" teritorijā saglabājies liels daudzums automašīnu riepu, kas tikušas izkārtotas lidmašīnu siluetu formātā kā uzbrucēju mulsinātājs. Ar mērķi likvidēt dabu degradējošo situāciju, noorganizētas 3 talkas PSRS perioda militārā mantojuma – riepu savākšanai vienkopus. Talkās piedalījās Dabas aizsardzības pārvaldes un Valsts vides dienesta darbinieki, Pasaules Dabas fonda pārstāvji, Rucavas novada pašvaldības un Liepājas pilsētas iedzīvotāji, mediju pārstāvji u.c. dalībnieki. Talku laikā riepas tika atbrīvotas no apauguma un izvilktas no krūmu un niedru joslas un savāktas aptuveni 1400 riepas. Pēc tam tika noorganizēta riepu izvešana un utilizēšana, ko īstenoja atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums, kas nodarbojas ar nolietotu auto riepu apsaimniekošanu un nodošanu tālākai reģenerācijai. Talku norise plaši atspoguļotas masu medijos. Papildus ar *drona* palīdzību veikta teritorijas apsekošana, lai noskaidrotu, cik daudz šādu riepu atrodas Papes ezerā un vai ir iespējama to savākšana un utilizēšana, nenodarot kaitējumu dabas parka "Pape" dabas vērtībām. Biotopu ekspertam, veicot apsekošanu, tika secināts, ka nav iespējams konstatēt riepu atrašanās vietas, jo ir blīvs un necaurredzams niedru stāvs. Tāpēc tika pieņemts lēmums veikt izpēti ar modernākām metodēm, kas ļautu aptvert plašāku izpētes zonu.

6) “Nacionālie parki laiku lokos” (1-08/23/2018):

Projekta ietvaros vairota izpratne par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju lomu dabas aizsardzībā un sabiedrībā, jo Slīteres Nacionālais parks un Gaujas Nacionālais parks atzīmēja nozīmīgas gadadienas Latvijas valsts 100-gades jubilejas gadā. Noorganizētas 2 zinātniski praktiskas konferences Slīteres 95. pastāvēšanas gadskārtai par godu un Gaujas Nacionālajam parkam - 45, lai informētu sabiedrību par līdzšinējo

ieguldījumu teritoriju dibināšanas mērķu īstenošanā (pētījumiem dabas, ilgtspējīga tūrisma un vides izglītības jomās). Noorganizēti publiski dabas un kultūras mantojuma izziņas pasākumi un dabas sakopšanas talkas, lai veicinātu paaudžu mijiedarbību un sabiedrības zināšanas par Latvijas īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Gaujas Nacionālajā parkā uzsākta Ceļotāju dienu organizēšanas tradīcija, tādējādi uzsverot sadarbību starp visām iesaistītajām pusēm. Sagatavoti un izdoti kvalitatīvi reprezentācijas materiāli, kā arī izglītojoši informatīvie materiāli par kultūrvēsturi, kukaiņu un sēņu bukleti, kā arī ceļojošas izstādes.

7) **“Aktīvās atpūtas – dabas tūrisma veicināšana sabiedrībā”** (1-08/335/2018):
Lai modernā veidā sniegtu informāciju par tūrisma iespējām īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Latvijā un popularizētu Dabas aizsardzības pārvaldes izstrādāto mobilo aplikāciju “Dabas tūrisms”, izstrādāti 6 multimediju projekti, ietverot oriģinālfoto, oriģinālvideo un aprakstus par Dabas aizsardzības pārvaldes apsaimniekotajām mazāk zināmajām dabas takām/dabas objektiem/dabas teritorijām. Multimediji izvietoti portālos tvnet.lv, m.tvnet.lv un Dabas aizsardzības pārvaldes tīmekļa vietnēs www.daba.gov.lv, www.ligatnesdabastakas.lv.

Zivju fonds

2018. gadā Dabas aizsardzības pārvalde īstenojusi Zemkopības ministrijas “Zivju fonda” projektu

“Materiāli tehniskā aprīkojuma iegāde zivju resursu aizsardzībai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās” (1.18):

Projekta ietvaros iegādāts materiāli tehniskais aprīkojums - kvadricikls tiek izmantots, veicot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju ūdenstilpju aizsardzības režīma ievērošanas pārbaudes. Tas nodrošina piekļuvi ūdenstilpēm arī grūti pieejamās vietās, kā arī atvieglo nelikumīgo zvejas rīku izvešanu un nodrošina efektīvu maksšķerņieku kontroli, tādējādi ilgtermiņā veicinot zivju resursu ilgtspējīgu izmantošanu, tai skaitā, nodrošinot īpaši aizsargājamo lašveidīgo zivju sugu – taimiņa, Atlantijas laša, strauta foreles un upes nēģa aizsardzību. Savukārt ar projektā iegādāto aprīkojumu - vieglu iekšdedzes dzinēju un vinčām tiek palielināta Dabas aizsardzības pārvaldes valsts vides inspektoru operatīvā un paaugstināta to mobilitāte. Pārbauzu laikā valsts vides inspektori izmanto GoPro kameras un prožektorus (nakts reidos), binokļus, lai konstatētu un fiksētu nelikumīgas darbības. Nodrošinot efektīvu ezeru kontroli ziemas periodā, tiek izmantoti ledus urbji un ledus vergas.

STARPTAUTISKIE FONDI

Dabas aizsardzības pārvalde 2018. gadā turpinājusi īstenot vairākus ES finanšu instrumenta programmu projektus.

ES KOHĒZIJAS FONDS

Projekts **“Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā”** jeb **“Dabas skaitīšana”** (5.4.2.1/16/I/001):

Viens no projekta uzdevumiem ir apzināt visā Latvijā ES nozīmes aizsargājamās biotopus un to kvalitāti. Projekta 2. sezonā (2018. gadā) veikti biotopu apsekojumi 99

pašvaldībās, par to informējot gan vietējās pašvaldības, gan 50 tūkst. zemes īpašnieku. Sabiedrības informēšanai par dabas vērtību apzināšanu Latvijā noorganizēti 24 informatīvi semināri pašvaldību pārstāvjiem un zemes īpašniekiem, kā arī ar zemes īpašniekiem īstenota intensīva komunikācija gan telefoniski (vairāk kā 2000 zvanu), gan rakstveidā (ap 344 vēstules e-pasta un papīra formātā). Sagatavoti informatīvi materiāli (plakāti un skrejlapas), kuri izplatīti pašvaldībās, kurās notiek biotopu apzināšana. Darbus veica 250 eksperti no 4 valstīm. Vienveidīgai pieejai sezonas sākumā noorganizētas ekspertu kalibrācijas mācības. Sezonas noslēgumā saņemtas 32 tūkst. ekspertu anketas un datubāze par konstatējamiem ES nozīmes aizsargājamiem biotopiem. Dabas aizsardzības pārvalde uzsākusi visu saņemto anketu un biotopu poligonu digitālo un dokumentālo kontroli.

Sniegts atbalsts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas iniciatīvai, plānojot un realizējot dokumentālās filmas par Dabas skaitīšanas procesu uzsākšanu. Iesaistīti vairāki biotopu eksperti, kas atklāja savas ikdienas gaitas, dalījās pārdomās par vides un dabas pārmaiņām. Filma bija skatāma kinoteātrī un TV ekrānos, šobrīd pieejama [tīmekļa vietnē youtube](https://www.youtube.com/watch?v=ZRVhxaQ_1WY) https://www.youtube.com/watch?v=ZRVhxaQ_1WY.

Intensīvi turpināts darbs pie 15 uzsāktu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrādes un 5 uzsāktu sugas aizsardzības plānu izstrādes.

Sagatavotas 8 preses relīzes un 54 ziņas projekta tīmekļa vietnei, visas Dabas skaitīšanas aktivitātes atspoguļotas 430 publikācijās plašsaziņas līdzekļos. Vairāk par projektu un tā rezultātiem <https://www.skaitamdabu.gov.lv/public/>.

EK finanšu instruments LIFE+

1) Klimata pasākumu apakšprogrammas prioritārās jomas - klimata pārmaiņu mazināšana – projekts „**Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā**” (LIFE REstore” (LIFE14 CCM/LV/001103 - REstore):

REstore projekta ietvaros 2018. gadā pabeigta kūdras ieguves ietekmētu teritoriju inventarizācija. No 50 tūkst. ha projektā analizētajām kūdras ieguves ietekmētajām teritorijām 36% jeb 18 tūkst. ha identificēti kā degradēti kūdrāji. Inventarizācijas rezultāti vizualizēti publiski pieejamā dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”.

Īstenota rekultivācijas scenāriju ieviešana 3 no 5 izmēģinājuma teritorijām: uzbūvējot inovatīvus regulējamus kūdras dambīšus hidroloģiskā režīma stabilizēšanai dabas liegumā “Laugas purvs” (izmēģinājuma teritorijas platība 309 ha), veicot sfagnu stādīšanu Ķemeru 0,46 ha lielā teritorijā, iestādot dzērvenes 3,4 ha platībā Kaudzīšu purvā. Tādējādi pabeigti darbi visās 5 projekta teritorijās, kas nodrošinās arī REstore kā klimata samazināšanas programmas projektam nepieciešamo CO₂ samazinājumu.

Pabeigts ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskais novērtējums projekta izmēģinājuma teritorijās.

Pabeigti 2 gadu siltumnīcefekta gāzu (SEG) mērījumi, kuru rezultātā tiks izstrādāti nacionālie siltumnīcefekta gāzu emisiju faktori augstā un pārejas purva kūdras augsnēm, kā arī kūdras augsnēm lauksaimniecības zemēs un aprobēta siltumnīcefekta gāzu emisiju mērījumu metodika, kas būs svarīgs elements Latvijas klimata politikas plānošanā.

Projektā izstrādāts lēmumu pieņemšanas atbalsta instruments kūdras ieguves ietekmētu kūdrāju apsaimniekošanas un ilgtspējīgas izmantošanas plānošanai pēc kūdras ieguves jeb kūdrāju ilgtspējīgas apsaimniekošanas optimizācijas modelis. Pielietojot šo atbalsta instrumentu, valsts un pašvaldības zemes apsaimniekotāji, kā

arī privāto zemju īpašnieki var izvēlēties piemērotāko un ekonomiski izdevīgāko kūdras lauku rekultivācijas veidu, ņemot vērā klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanas un ekosistēmu pakalpojumu novērtējuma aspektu.

Vērtīgs projekta ieguldījums ir rekomendācijas normatīvajos aktos minēto rekultivācijas veidu īstenošanai. Sagatavojot rekomendācijas, ņemta vērā gan praktiskā pieredze, īstenojot rekultivācijas veidus izmēģinājumu teritorijās, gan nozares speciālistu ieteikumi.

Noorganizēti 3 semināri, 2 tematiskās grupas. REstore projekts pārstāvēts zaļās ekonomikas izstādes Green Expo Riga 2018. konferencē un starptautiskajā Baltijas Kūdras forumā. Vairāk par projektu un tā rezultātiem <http://restore.daba.gov.lv>.

2) programmas “Daba un bioloģiskā daudzveidība” projekts **„Ķemeru Nacionālā parka hidroloģiskā režīma atjaunošana”** (LIFE10 NAT/LV/000160 - HYDROPLAN):

Veikti hidroloģiskā režīma atjaunošanas darbi projekta pilotteritorijās – Zaļajā purvā 550 ha platībā un Skudrupītes palienē un mežos rietumos no Ķemeru tīreļa 1100 ha platībā. Izveidotas 2 skatu platformas un ganību žogs palieņu zālāju uzraudzībai un apsaimniekošanai. Sagatavotas 2 īsfilmas - "Skudrupītes otrā elpa" un "Zaļā purva atdzimšana". Vairāk par projektu un tā rezultātiem <http://hydroplan.daba.gov.lv/>.

3) programmas “Daba un bioloģiskā daudzveidība” projekts **„Piekrastes biotopu aizsardzība dabas parkā “Piejūra”** (LIFE15 NAT/LV/000900 - CoHaBit):

Uzsākta dabas parka “Piejūra” dabas aizsardzības plāna izstrāde. Noorganizētas 3 sanāksmes ar pašvaldību pārstāvjiem un 4 sabiedrības informēšanas sanāksmes.

Veikts veģetācijas monitorings un fotofiksācija projekta darbības vietu teritorijās, kā arī veikta monitoringa datu apkopošana. Sagatavoti apsaimniekošanas pasākumu datu slāņi un kartogrāfiskais materiāls. Izstrādātas monitoringa vadlīnijas „Projektā veikto biotopu atjaunošanas pasākumu ietekme uz sugu un biotopu aizsardzības stāvokli” un darba dokuments „Citzemju augu sugu ierobežošana”.

2018. gadā blakus projekta darbības vietai Rītabuļļu pludmalē noorganizētas 2 talkas ar sabiedrības iesaisti un izglītošanu, veicot piekrastē augošās invazīvās augu sugas Tatārijas salāts ierobežošana. Vairāk par projektu un tā rezultātiem <https://dabasparkspiejura.lv/index.php/lv/>.

4) programmas “Vides politika un pārvaldība” projekts **„Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā”** (LIFE13 ENV/LV/000839 - Ekosistēmu pakalpojumi / EcosystemServices).

Pabeigts Ekosistēmu pakalpojumu ekonomiskais novērtējums pilotteritoriju attīstības scenārijiem. Dalība un pieredzes apmaiņa citu projektu organizētajos semināros un ievadforumā zaļās ekonomikas izstādē Green Expo Riga 2018.

Sagatavota īsfilma „Ekosistēmu pakalpojumu novērtēšana – palīgs pašvaldību plānošanā” un izdots e-ziņotājs. Jaunķemeru pilotteritorijā sadarbībā ar Jūrmalas pilsētas domi noorganizēta talka, izveidojot kārklu pinumus 70 m kopgarumā, kuru loma ir ne vien aizturēt vēja pārpūstās smiltis, bet arī virzīt apmeklētājus tā, lai kāpas spētu sekmīgi atjaunoties un tās mazāk izbradātu. Savukārt 200 m garā kāpu joslā veikta agresīvās svešzemju augu sugas krokainā roze ierobežošana. Jaunķemeru pilotteritorijā uzstādīts arī informatīvais stends „Piekrastes ekosistēmu pakalpojumi

Jaunķemeros”. Vairāk par projektu un tā rezultātiem <https://ekosistemas.daba.gov.lv/public/lat/>.

INTERREG finanšu instruments

1) programmas “Centrālā Baltija” projekts **“Putnu spārni - dabas tūrisms lauku ilgtspējīgai attīstībai”** (CB663 – Baltic wings):

Projekta mērķis ir izveidot kvalitatīvas dabas objektu un putnu vērošanas vietas Zviedrijā (Stokholmā un Gotlandē), Somijā (Ålandu salās) un Latvijā (Kurzemes piekrastē), kā arī veicināt savstarpējo sadarbību ilgtspējīgā dabas tūrisma attīstībā Centrālās Baltijas reģionā. Dabas aizsardzības pārvaldes uzdevumi projektā ir veikt vizuālās uzskaites migrējošiem putniem Kolkas ragā, izveidot dabas izglītības ekspozīciju Šlīteres bākā, kā arī izdot populārzinātnisku materiālu par Slīteres Nacionālo parku un putnu vērošanas iespējām tajā. Vairāk par projektu un tā rezultātiem <https://balticwings.org/>.

2) Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekts **“Dabas daudzveidības saglabāšana LV-LT pārrobežu reģiona mitrājos, izmantojot daudzveidīgus apsaimniekošanas pasākumus”** (LII-306 – Open Landscape):

Uzsākta dabas aizsardzības plānu izstrāde dabas liegumiem “Pelēču ezera purvs” un “Supes purvs”. Noorganizētas informatīvās sanāksmes par dabas aizsardzības plānu izstrādes uzsākšanu.

Veikta biotopu inventarizācija un konstatēto biotopu izplatības un statusa apkopojums.

3) Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programmas projekts **“No pazemes ūdeņiem atkarīgu ekosistēmu vienota apsaimniekošana pārrobežu Gaujas-Koivas upju baseina apgabalā** (Est-Lat 62 - GroundEco):

Veikta vairākkārtēja pilotteritoriju apsekošana (Igaunijā Matsi apkārtnē un Kazu gravā pie Cēsīm). Precizēta pilotteritoriju izpētes metodika no gruntsūdeņiem atkarīgu ekosistēmu identificēšanai.

2.5. Dabas aizsardzības pārvaldes veiktie un pasūtītie pētījumi 2018. gadā

Vides monitoringa programmas ieviešana

Vides monitoringa programmas ieviešanas ietvaros 2018. gadā turpināta esošo monitoringa līgumu izpilde un noslēgti jauni līgumi.

Natura 2000 vietu monitoringa programmas (atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība”) ietvaros ieviestas 6 apakšprogrammas un veikti šādu sugu grupu monitoringi *Natura 2000* teritorijās: bezmugurkaulnieku; abinieku un rāpuļu; zivju, nēģu un vēžu; dīķu naktssikspārņu; putnu; lāču. Papildus Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki veica augu monitoringu un piedalījās citu monitoringa programmu ieviešanā.

Fona monitoringa programma (atbilstoši vides monitoringa programmas sadaļai „Bioloģiskā daudzveidība”) ieviesta 11 apakšprogrammās: bezmugurkaulnieku; abinieku un rāpuļu; zivju, nēģu un vēžu; dienas putnu; plēsīgo putnu; nakts putnu lauksaimniecības zemēs; piekrastē ligzdojošo putnu; ziemojošo ūdensputnu uzskaitē sauszemē; sīko zīdītājdzīvnieku; lāču; sikspārņu.

Ieviestas **speciālā monitoringa apakšprogrammas**, no kurām daļu ieviesuši Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki: migrējošo putnu; migrējošo sikspārņu; vaskulāro augu; piekrastes biotopu un krasta procesu.

Citi pētījumi

Sadarbībā ar dažādām organizācijām un biedrībām un ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu 2018. gadā turpināta un no jauna uzsākta dažādu datu ieguves vai izpētes projektu izstrāde un ieviešana, piemēram, saproksilo sugu izpēte, invazīvās sugas rotana izplatības apzināšana, Spānijas kailgliemeža apkarošanas plāna izstrāde u.c. Tas ir veids, kā dabas aizsardzībai nepieciešamos pētījumus realizē attiecīgo jomu eksperti, darba uzdevumus un izpētes jomu saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Latvijas vides aizsardzības fonda projekta ietvaros veikta izpēte 8 valsts nozīmes aizsargājamajos dendroloģiskajos stādījumos, kā arī 2 potenciālās teritorijās, lai izvērtētu to aizsardzības statusu, sastopamās dabas vērtības un sagatavotu priekšlikumus aizsargājamo dendroloģisko stādījumu robežu pārskatīšanai vai statusa pārvērtēšanai, nepieciešamo apsaimniekošanas pasākumu noteikšanai.

Projektā “Dabas skaitīšana” biotopu eksperti veica ES nozīmes biotopu inventarizāciju un arī 2. sezonas laikā tika atklātas vairākas jaunas retu sugu atradnes. Izpēte veikta arī sugu aizsardzības plānu un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrādes ietvaros, apzinot esošo un iegūstot jaunu informāciju par izpētes sugām un teritorijām.

2.6. Dabas aizsardzības pārvaldes sniegtie valsts pārvaldes pakalpojumi

Dabas aizsardzības pārvalde sniedz 19 valsts pārvaldes pakalpojumus, kas izriet no Dabas aizsardzības pārvaldei normatīvajos aktos noteiktajiem uzdevumiem vai arī ar normatīvo aktu ir noteikts kā Dabas aizsardzības pārvaldes maksas pakalpojums (Līgatnes dabas taku apmeklējums). Informācija par pakalpojumiem pieejama portālā latvija.lv un Dabas aizsardzības pārvaldes tīmekļa vietnē <https://www.daba.gov.lv/public/lat/pakalpojumi/>.

Dabas aizsardzības pārvalde sniegto valsts pārvaldes pakalpojumu izpildes rādītāju rezultāti par 2018. gadu apkopoti pakalpojumu sniegšanas efektivitātes izvērtējumā un atspoguļoti 3. tabulā.

3. tabula

Nr. p.k.	Pakalpojuma nosaukums	Pieteikumu skaits	Izmantotais kanāls			Pakalpojuma izpildes kavējumu skaits
			E-pasts	Pasts	Personīgi	
1.	atļaujas saņemšana zivju sugu pārvietošanai un jaunu sugu ieviešanai vai pavairošanai Latvijas Republikas ūdeņos	0				
2.	kompensācijas piešķiršana par saimnieciskās darbības	28	10	17	1	

	ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos					
3.	kaviāra ražotāja, fasētāja un pārfasētāja reģistrācija un sertifikācija	3	3			
4.	atļaujas saņemšana Latvijas dabai neraksturīgo savvaļas sugu ieviešanai (introdukcijai) vai populācijas atjaunošanai dabā (reintrodukcijai)	5	4	1		
5.	atļaujas saņemšana nemedījamo vai īpaši aizsargājamo sugu indivīdu iegūšanai	46	32	11	3	
6.	starptautiskās tirdzniecības apdraudēto savvaļas sugu īpatņu reģistrācija	259	34	112	113	
7.	atļaujas un sertifikāta saņemšana starptautiskajai tirdzniecībai ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām	393	363	25	5	1
8.	atļaujas saņemšana zooloģiskā dārza izveidošanai un zooloģiskā dārza reģistrācija	0				
9.	dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" izmantošana (<i>dati tikai par licences saņemšanu ģeotelpisko datu kopu izmantošanai</i>)	34	27	5	2	
10.	atļaujas vai saskaņojuma saņemšana darbību vai pasākumu veikšanai īpaši aizsargājamās dabas	686	433	123	130	1

	teritorijās un mikroliegumos					
11.	meža apsaimniekošanas plāna apstiprināšana īpaši aizsargājamām dabas teritorijām	184	5	32	147	
12.	zemes ierīcības projekta izstrādes nosacījumu saņemšana un grafiskās daļas saskaņojuma saņemšana īpaši aizsargājamām dabas teritorijām	80	77	2	1	
13.	valsts pirkuma tiesību uz zemi īpaši aizsargājamās dabas teritorijās izmantošana	31	16	4	11	
14.	atļaujas saņemšana īpaši aizsargājamās sugas dzīvotnes vai īpaši aizsargājamā biotopa atjaunošanai mežā	2		2		
15.	mikrolieguma izveidošana, teritorijas precizēšana vai mikrolieguma statusa atcelšana	0				
16.	starptautiskās tirdzniecības apdraudēto dzīvnieku un augu audzētāju reģistrācija	0				
17.	kompensācijas piešķiršana par zaudējumiem, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo nemedījamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem	54	11	10	33	
18.	sugu un biotopu aizsardzības jomas	73	26	34	13	

	eksperta sertifikāta saņemšana					
KOPĀ:		1878	1041	378	459	2

Papildus 3. tabulas 9.punktā minētajiem datiem uzskaitīti un apstrādāti pakalpojuma “Dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” izmantošana” 125 567 izmantošanas pieprasījumi pakalpojuma daļā *datu saņemšana tiešsaistes režīmā*.

Tāpat 3. tabulā nav ietverts Dabas aizsardzības pārvaldes pakalpojums - Līgatnes dabas taku apmeklējums. 2018. gadā uzskaitīti 59 567 Līgatnes dabas taku apmeklētāji.

Pakalpojumu izpilde pēc būtības kavēta tikai 2 gadījumos, nokavējot izpildes termiņu. Pakalpojumu sniegšanas efektivitātes izvērtējumā izteikti vairāki priekšlikumi pakalpojumu izpildes uzlabošanai, tajā skaitā pilnveidot pakalpojumu izpildes kontroli Dabas aizsardzības pārvaldes dokumentu vadības sistēmā “Namejs”, aktualizēt iekšējos normatīvos aktus, kā arī nodalīt licences saņemšanu ģeotelpisko datu kopu izmantošanai no pakalpojuma “Dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” izmantošana”.

2.7. Informācija par 2018. gadā veiktajām strukturālajām reformām

2018. gadā īstenota Dabas aizsardzības pārvaldes strukturālā reorganizācija centrālajā struktūrvienībā, izveidojot šādas centrālās struktūrvienības: Dabas aizsardzības departaments ar Monitoringa un plānojumu nodaļu, Dabas datu nodaļu un Savvaļas sugu aizsardzības nodaļu; Stratēģiskās vadības un koordinācijas departaments; Komunikācijas un dabas izglītības nodaļa; Īpašuma pārvaldības nodaļa; Finanšu un projektu pārvaldības nodaļa; Lietvedības un personāla nodaļa.

Dabas aizsardzības pārvaldes teritoriālās struktūrvienības nav mainījušās.

3. PERSONĀLS

2018. gadā Dabas aizsardzības pārvaldē nodarbināto ierēdņu un darbinieku skaits – 135.

4. tabula. Dabas aizsardzības pārvaldes amata vietu skaits un sadalījums

(Informācija uz 2018. gada 31. decembri)

Darbinieku skaits	Ierēdņu skaits	Darbinieku skaits
135	72	63

5. tabula. Dabas aizsardzības pārvaldes personāla vidējais sadalījums pa vecuma un dzimuma grupām

(Informācija uz 2018. gada 31. decembri)

Vecums, dzimums, skaits	Sievietes - 74	Vīrieši - 63
20-29 gadi	15	11
30-39 gadi	17	12
40-49 gadi	19	14
50-59 gadi	21	20
60-69 gadi	2	4
70 gadi un vairāk	0	0

6. tabula

Dabas aizsardzības pārvaldē strādājošo izglītības līmenis

(Informācija uz 2018. gada 31. decembri)

Izglītības līmenis	Darbinieku skaits	Ierēdņu skaits
Bakalaura grāds	38	43
Maģistra grāds	20	24
Doktora grāds	0	2
Vidējā izglītība	8	0

4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Viens no Dabas aizsardzības pārvaldes uzdevumiem ir nodrošināt sabiedrības informēšanu par dabas saglabāšanas nozari, iestādes darbību, pieņemtajiem lēmumiem, dabas aizsardzības aktualitātēm. Īstenojot šos uzdevumus, Dabas aizsardzības pārvalde turpināja mērķtiecīgu komunikācijas politiku, sadarbojoties ar medijiem, organizējot informatīvus pasākumus u.c. aktivitātes, kā arī attīstot dabas izglītības centru darbību. Dabas aizsardzības pārvaldes radītā informācijas aprites sistēma nodrošina sekmīgu sadarbību ar medijiem un sabiedrības informēšanu visos Latvijas reģionos, kā arī dažādu interešu grupu informēšanu par specifiski tām adresētām tēmām.

4.1. Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai

Informācija par iestādes darbību, dabas saglabāšanas nozari, tās ietvaros pieņemtajiem lēmumiem, iestādes viedokli, aktualitātēm regulāri sagatavota un publicēta gan Dabas

aizsardzības pārvaldes, gan Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas tīmekļa vietnē, kā arī sabiedrība ar tiem tiek iepazīstināta, izmantojot Dabas aizsardzības pārvaldes sociālo mediju vietnes.

Lai veicinātu publicitāti par Dabas aizsardzības pārvaldes darbības jomu un aktuālajiem jautājumiem, kopumā 2018. gadā noorganizēti 6 mediju pasākumi, izsūtītas 164 preses relīzes, iniciētas publikācijas, organizētas intervijas un sniegtas atbildes uz mediju jautājumiem, rezultātā nodrošinot vairāk nekā 5000 publikāciju nacionālajos un reģionālajos medijos.

Visvairāk atspoguļotās tēmas medijos bijušas dabas skaitīšana, dažādu sugu aizsardzība, ugunsnedrošais periods un ugunsgrēki mežos, dižkoku uzskaitē, dabas parka "Pape" atbrīvošana no PSRS perioda militārā mantojuma - vecajām riepām, akcija "#Dabā ejot. Ko atnesi, to aiznes!" un iniciatīva "Daru labu dabai".

Kā ik gadu pavasarī īstenota informatīvā kampaņa par roņu mazuliem liedagā, sadarbībā ar Kultūras ministriju un Latvijas valsts 100-gades aģentūru sekmīgi turpināta akcija "LV 100 Dižošanās" par dižkoku apzināšanu.

2018. gadā uzsāktas jaunas iniciatīvas:

1) "Daru labu dabai" – brīvprātīgā darba piesaiste biotopu atjaunošanas un sakopšanas darbos, kas vienlaikus ir arī dabas izglītības pasākums, jo caur reāliem darbiem ļauj skaidrot dabas daudzveidības saglabāšanas nepieciešamību un tās sistēmu valstī. Šīs iniciatīvas īstenošanai izstrādāta tīmekļa vietne www.darudabai.lv. Īstenoti 37 labie darbi dabai ar 825 dalībnieku piedalīšanos.

2) "#Dabā ejot. Ko atnesi, to aiznes!" – informatīvā kampaņa, kuras mērķis ir mainīt cilvēku ierasto uzvedības modeli, atstājot aiz sevis atpūtas vietās un pastaigu maršrutos tukšos iepakojumus, tādējādi samazinot atkritumu apjomu dabā, apdraudējumu faunai un vides piesārņojumu. Kampaņas laikā izvērstas plašas mediju attiecības, radīts simboliskais tēls, kas pauž akcijas galveno saukli – āpsis, informatīvās zīmes dizains, kā arī pilot teritorijās izvietotas 15 informatīvās zīmes.

Papildus ikdienas darbu rezultātu atspoguļošanai medijos, īpaša vērība pievērsta Dabas aizsardzības pārvaldes organizētajām Ceļotāju dienām Ķemeru, Slīteres, Gaujas un Rāznes Nacionālajos parkos un Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā, kā arī Gaujas Nacionālā parka un Slīteres Nacionālā parka jubilejām veltīto konferenču atspoguļojumam.

Aktīva komunikācija notikusi arī sociālajos tīklos *Twitter* un *Facebook*. Regulāri papildināts *Youtube* konts ar Dabas aizsardzības pārvaldes projektos izveidotiem videomateriāliem. Lai popularizētu dabas vērtības, pārskata periodā izveidotas atsevišķas Facebook lapas visiem nacionālajiem parkiem, no tiem populārākais ir Ķemeru Nacionālais parks. Atsevišķa Facebook lapa izveidota arī Līgatnes dabas takām, kas līdz 2018. gada beigām jau bija piesaistījusi 2500 sekotāju. Dabas aizsardzības pārvaldes Facebook lapai sekotāju skaits – 3182 (pieaugums – 70%).

Viens no instrumentiem izpratnes veicināšanai par dabas saglabāšanas nozīmi ir iesaistīšanās pārnozaru aktivitātē "Dabas koncertzāle". Dabas koncertzāles 2 pasākumos noorganizētas un novadītas 22 darbnīcas, lai apmeklētāji izzinātu hloroplastu un tā nozīmi fotosintēzes procesā. Darbnīcās iesaistīti brīvprātīgie no Dabas aizsardzības pārvaldes, Latvijas universitātes, nevalstiskām organizācijām un

pašvaldībām. Izveidoti metodiskie materiāli un metodika par hloroplastu, ko turpmāk Dabas aizsardzības pārvaldes dabas izglītības centru darbinieki izmantos nodarbībās un pasākumos.

Sabiedrības informēšanas un izglītošanas funkciju nodrošinājis dabas izglītības centrs “Meža māja” Ķemeru Nacionālajā parkā, “Rāzna” Lipuškos Rāznes Nacionālajā parkā, “Slītere” Šlīterē Slīteres Nacionālajā parkā, “Pauguri” Līgatnes dabas takās, “Vecupītes” Kocēnu novadā Gaujas Nacionālajā parkā un “Ziemeļvidzeme” Salacgrīvā Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā. Tajos organizētie pasākumi tematiski saistīti gan ar nozīmīgām starptautiskām norisēm – Mitrāju, Ūdens, Bioloģiskās daudzveidības, Eiropas Nacionālo parku dienu, gan vispārīgiem dabas daudzveidības jēdzienu skaidrošanas un saglabāšanas jautājumiem. Kopumā sarīkoti vairāk nekā 686 pasākumi, lekcijas, semināri, konferences un dabas izglītības nodarbības ar 35000 dalībnieku iesaistīšanos. Pasākumos un nodarbībās piedalījušies skolēni, ģimenes, pieaugušie, interešu grupas.

Tā kā viens no nozīmīgākajiem informācijas kanāliem ar Dabas aizsardzības pārvaldes mērķauditorijām ir tīmekļa vietne www.daba.gov.lv, tad pārskata periodā veikti būtiski dizaina un funkcionālie uzlabojumi, tādējādi uzlabojot lietojamību, informācijas uztveramību un ātrdarbību.

4.2. Dabas tūrisma sekmēšana

Dabas tūrisma sekmēšanai un dabas vērtību izzināšanai un iepazīšanai, Dabas aizsardzības pārvaldes ir izstrādājusi un uztur mobilo aplikāciju “Dabas tūrisms”. Aplikācija papildināta ar 68 jaunu objektu aprakstiem, veikti 4 funkcionālie uzlabojumi, kā arī nodrošināta tulkošana no latviešu valodas uz angļu un krievu valodu, lai nodrošinātu identisku saturu 3 valodās. Kopumā bijušas vairāk kā 5000 lejupielādes.

Turpinot aizsākto tradīciju, arī 2018. gadā īstenotas lielāko īpaši aizsargājamo dabas teritoriju Ceļotāju dienas, vecinot cilvēkus izvēlēties aizsargājamās teritorijas kā ceļojuma un atpūtas galamērķi to kompleksā un daudzveidīgā piedāvājuma dēļ. Ceļotāju dienas sekmē izpratni par dabas, uzņēmējdarbības un dabai draudzīgas saimniekošanas ērtu līdzaspastāvēšanu. Papildus iepriekš organizētajām Ķemeru Nacionālā parka, Slīteres Nacionālā parka, Rāznes Nacionālā parka un Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta Ceļotāju dienām pirmo reizi tika organizētas vērienīgas Ceļotāju dienas arī Gaujas Nacionālajā parkā.

Veicinot sadarbību dabas tūrisma īstenošanā, Dabas aizsardzības pārvalde ir organizējusi vai piedalījusies tūrisma forumos Ķemeru Nacionālajā parkā, Gaujas Nacionālajā parkā un Latgales reģionā. Sniegtas prezentācijas par dabas tūrisma piedāvājumu dažādās sanāksmēs un konferencēs Latvijā. Kā arī nodrošināta dalība tūrisma izstādēs – Balttour un Tūrisma gadatirgus.

2018. gadā sagatavotas un atklātas izstādes: Āraišu vējdzirnavu izstāde un interaktīvi izglītojošā izstāde par Latvijas savvaļas dzīvniekiem Līgatnes dabas takās.

Lai izlīdzinātu tūristu plūsmu, izstrādāti 7 multimediji

(<https://www.tvnet.lv/timeline/dabastakas/#35>), kuros sniegti ieteikumi rudens

ekskursijām, pārgājieniem laivu maršrutiem un velo maršrutiem uz neierastākiem, mazāk zināmiem galamērķiem.

Popularizējot Līgatnes dabas takas kā galamērķi atpūtai pie dabas, kā arī nodrošinot informatīvi izglītojošo saturu par Latvijas savvaļas dzīvniekiem, ir izveidota un publiskota Līgatnes dabas taku tīmekļa vietne www.ligatnesdabastakas.lv.

4.3. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti

Nodrošinot viedokļu apmaiņu par dabas aizsardzības aktualitātēm, dabas teritoriju dabas aizsardzības un apsaimniekošanas aspektiem un sugu aizsardzību, dažādu projektu ietvaros rīkoti informatīvie semināri, sabiedriskās apspriešanas sanāksmes u.c. sabiedrības viedokļa izzināšanas pasākumi.

2018. gadā turpinājās Dabas aizsardzības pārvaldes rīkotās Zaļās pēcpusdienas, lai izglītotu vietējos iedzīvotājus par dabas vērtībām viņu dzīvesvietu apkārtnē, kā arī, lai izzinātu sabiedrības viedokli par apmierinātību ar Dabas aizsardzības pārvaldes darba kvalitāti un citām sabiedrībai būtiskām tēmām.

Saistībā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrādes uzsākšanu, rīkotas sanāksmes ar zemes īpašniekiem, izsūtot individuālus uzaicinājumus, un pieaicinot arī citu saistīto iestāžu – Lauku atbalsta dienesta, Valsts meža dienesta pārstāvjus. Šajās plaši apmeklētajās sanāksmēs iedzīvotāji un zemes īpašnieki informēti par Dabas aizsardzības pārvaldes uzdevumiem, saimnieciskās darbības iespējām viņu īpašumos un dažādām pieejamajām kompensācijām par saimnieciskās darbības ierobežojumiem, uzklauts zemes īpašnieku viedoklis par Dabas aizsardzības pārvaldes darbību,

Arī saņemot informatīvās vēstules par ES nozīmes biotopu kartēšanas uzsākšanu un kartēšanas rezultātiem, zemes īpašnieki sazinājušies ar Dabas aizsardzības pārvaldi, sniedzot viedokli par iestādes darbu, vienlaikus Dabas aizsardzības pārvalde sniegusi konsultācijas par dažādiem viņus interesējošiem jautājumiem.

4.4. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Turpināta veiksmīgā sadarbība ar dažādām nevalstiskajām organizācijām – Latvijas Dabas fondu, Latvijas Ornitoloģijas Biedrību, Pasaules Dabas fondu, Gaujas Nacionālā parka fondu, Ķemeru Nacionālā parka fondu, Latvijas Lauku tūrisma asociāciju „Lauku ceļotājs”, Tūrisma valsts attīstības aģentūru, biedrību „Pēdas”, Vides izglītības fondu ekoskolu programmas ietvaros.

Sadarbībā ar nevalstisko sektoru uzlabota dabas tūrisma infrastruktūra, īstenoti dabas saglabāšanas un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanas pasākumi, izveidoti dažādi informatīvi un izglītojoši materiāli, notikusi savstarpēja konsultēšanās par dabas aizsardzības nozari skarošiem normatīvo aktu grozījumiem un nepieciešamiem uzlabojumiem.

Dabas aizsardzības pārvalde 2018. gadā turpināja aktīvu sadarbību ar EUROPARC Federāciju. Latvija Dabas aizsardzības pārvaldes personā ir uzņēmusies 2019. gadā organizēt starptautisko EUROPARC konferenci, līdz ar to pārskata periodā tika uzsākta konferences koncepta izstrāde, finansējuma piesaiste, kā arī prezentēta Latvija EUROPARC konferencē Skotijā.

5. 2019. GADA GALVENIE UZDEVUMI UN PASĀKUMI

2019. gada Dabas aizsardzības pārvaldes galvenie uzdevumi un sasniedzamie rezultāti ir noteikti Dabas aizsardzības pārvaldes 2019. gada darba plānā.

Par **prioritātēm 2019. gadā** izvirzītas:

- sagatavot 7 ziņojumus EK par *Natura 2000* teritorijām, īpaši aizsargājamo sugu un biotopu stāvokli, īpaši aizsargājamo sugu indivīdu iegūšanu, par tirdzniecību ar izstrādājumiem no reģioniem, kas pieejami sabiedrībai Dabas aizsardzības pārvaldes tīmekļa vietnē;
- izstrādāt *Natura 2000* Prioritāro rīcību plānu (Priority Action Framework (PAF));
- kvalificēti un efektīvi pārstāvēt dabas saglabāšanas prioritātes, lai nodrošinātu adekvātu un pieaugošu finansējumu ES nozīmes aizsargājamo biotopu stāvokļa uzlabošanai valstī (Lauku attīstības programmas, Latvijas Nacionālā rīcības plāna specifiskā atbalsta mērķa (SAM 5.4.3.) finansējuma pieejamība);
- turpināt izstrādāt vadlīnijas apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes monitoringam dažādām biotopu grupām, datu kopu integrējot dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols";
- turpināt rīcības un komunikācijas plāna īstenošanu brīvprātīgā darba popularizēšanai un brīvprātīgo piesaistei biotopu atjaunošanas un dabas vērtību saglabāšanas darbos;
- turpināt vienotas metodiskās vadības ieviešanu dabas izglītības centru darbībā.

2019. gadā plānots īstenot šādus **projektus**:

- Latvijas vides aizsardzības fonda projektus:
 - "Dabā ar izpratni" animācijas īsfilmu veidošana;
 - Dabas aizsardzības pārvaldes kapacitātes celšana, lai veiktu Zemkopības ministrijas deleģēto funkciju nodrošināšanu bioloģiski vērtīgo zālāju aizsardzības un apsaimniekošanas jomā;
 - EUROPARC federācijas starptautiska konference Latvijā „Nature on Your Mind – understanding our values!”;
- ES Kohēzijas fonda projektu "Valsts vides monitoringa programmu un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības veicināšana, pilnveidojot nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centru infrastruktūru";
- turpināt ES Kohēzijas fonda projektu "Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā" ("Dabas skaitīšana");
- turpināt EK LIFE+ programmas "Daba un bioloģiskā daudzveidība" projektu "Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā" (REstore);
- turpināt EK LIFE+ programmas "Daba un bioloģiskā daudzveidība" projektu „Ķemeru nacionālā parka hidroloģiskā režīma atjaunošana” (HYDROPLAN);
- turpināt EK LIFE+ programmas "Daba un bioloģiskā daudzveidība" projektu "Piekrastes biotopu aizsardzība DP "Piejūra"" (CoHaBit);
- turpināt EK LIFE+ programmas „Vides politika un pārvaldība” projektu „Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā” (Ecosystem Services);

- turpināt INTERREG Centrālās Baltijas jūras reģiona projektu “Putnu spārni” (Baltic Wings);
- turpināt INTERREG Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības projektu "Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumi Latvijas – Lietuvas pārrobežu reģionos, īstenojot ilgtermiņa pārvaldības pasākumus mitrājos (Open landscape)";
- turpināt INTERREG Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības projektu “No pazemes ūdeņiem atkarīgu ekosistēmu vienota apsaimniekošana pārrobežu GaujasKoivas upju baseina apgabalā (GroundEco)”.

Ģenerāldirektors

Juris Jātnieks